

Vlaams Ministerie
 van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
 Hendrik Consciencegebouw
 Koning Albert II-laan 15
 1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
 www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool - Sint Lodewijkscollege Doornstraat 3 te Sint-Andries

Hoofdstructuur BaO

	Instellingsnummer	17558
	Instelling	Vrije Basisschool - Sint Lodewijkscollege
directeur		Christophe VANPOUCKE
adres		Doornstraat 3 - 8200 SINT-ANDRIES
telefoon		050-40.68.77
fax		050-40.68.75
e-mail		Sint- Lodewijkscollege@basisschooldoornstraat.be
website/URL		http://www.basisschooldoornstraat.be
	Bestuur van de instelling	966598 - VZW Sint-Lodewijk-Brugge te SINT-ANDRIES
adres		Magdalenastraat 30 - 8200 SINT-ANDRIES
	Scholengemeenschap	120725 - Basisscholen St-Lodewijkscollege Brugge te SINT-MICHIELS
adres		Koningin Astridlaan 4 - 8200 SINT-MICHIELS
	CLB	114736 - Vrij CLB Brugge(n) te BRUGGE
adres		Sint-Maartensbilk 2 - 8000 BRUGGE
	Dagen van het doorlichtingsbezoek	05/10/2010, 07/10/2010; 08/10/2010
	Einddatum van het doorlichtingsbezoek	08/10/2010
	Datum bespreking verslag met de instelling	22/10/2010

Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Marianne Hollants
Teamleden	Francis Vandenbroucke
Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
1. SAMENVATTING	5
2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING	7
2.1 Leergebieden in de focus	7
2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus	7
3. KENMERKEN VAN DE SCHOOL	7
4. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?	8
4.1 Kleuteronderwijs - Nederlands	8
4.2 Kleuteronderwijs - Lichamelijke opvoeding	9
4.3 Lager onderwijs - Nederlands	10
4.3 Lager onderwijs - Lichamelijke opvoeding	12
4.5 Lager onderwijs - Leren leren	13
5. BEWAAKT DE SCHOOL HAAR EIGEN KWALITEIT?	14
5.1 Personeelsbeheer	14
5.2 Professionalisering	14
5.3 Materieel beleid	15
5.4 Welzijn	15
5.5 Curriculum	15
5.6 Begeleiding	15
5.7 Evaluatie	16
6. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	16
7. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	17
7.1 Wat doet de school goed?	17
7.2 Wat kan de school verbeteren?	17
7.3 Wat moet de school verbeteren?	18
8. ADVIES	19
9. REGELING VOOR HET VERVOLG	19

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Zij deed dit in het kader van haar opdracht zoals bepaald in het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of de instelling op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of de instelling zelfstandig de tekorten kan remediëren.

De onderwijsinspectie maakt gebruik van de mogelijkheid om het toezicht op de erkenningsvoorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en woonbaarheid afzonderlijk uit te voeren. Dit impliceert dat het advies in dit verslag betrekking heeft op alle erkenningsvoorwaarden behalve de voorwaarden die het welzijnsbeleid betreffen (hygiëne, veiligheid en woonbaarheid).

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, de doorlichtingsbezoeken en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie leergebieden en procesindicatoren of procesvariabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens de doorlichtingsbezoeken.

Tijdens de doorlichtingsbezoeken verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op de volledige instelling of op één of meerdere structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Enkel bij een ongunstig advies adviseert de onderwijsinspectie of de instelling zelfstandig de vastgestelde tekorten kan remediëren.

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde viseert het verslag en stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. SAMENVATTING

De Vrije Basisschool Sint-Lodewijkscollege, gevestigd in de Doornstraat in Sint-Andries, vormt samen met nog vijf andere basisscholen de **scholengemeenschap Sint-Lodewijk**. In de Doornstraat deelt de basisschool de infrastructuur met een secundaire school van hetzelfde schoolbestuur. Zowel de **intense samenwerking** tussen de basisscholen van de scholengemeenschap Sint-Lodewijk als de **positieve contacten** met de **secundaire school** zijn **betekenisvol** voor de school.

De Vrije Basisschool - Sint-Lodewijkscollege Doornstraat - **kan** tijdens de schooldoorlichting **aantonen** dat ze de **leerplandoelen nastreeft en/of realiseert**.

In de **kleuterafdeling** zijn hiervoor de leergebieden **Nederlands en lichamelijke opvoeding** onderzocht. De resultaten van dit onderzoek tonen aan dat het team op **voortreffelijke** wijze de doelen nastreeft.

Zoals het in **het kleuteronderwijs** gebruikelijk is, werken de leerkrachten thematisch. De thema's of belangstellingscentra die de leerkrachten uitwerken zijn eigentijds, kwaliteitsvol en aangepast aan het niveau van de kleuters. In elk belangstellingscentrum streven de leerkrachten doelen uit het leergebied Nederlands na. Daarbij kiezen ze voor **boeiende verhalen en mooie prentenboeken** die horen bij het belangstellingscentrum. Ook alle **taalactiviteiten** hebben te maken met het onderwerp. Toch moet de school opletten dat ze bij de oudste kleuters **niet te vroeg de 'leesvoorwaarden'** traint. Het is aan te bevelen om door de talige verrijking van de hoeken en aangepaste materialen het 'spelend leren' te versterken.

Bewegingsopvoeding in de kleuterafdeling is **bijzonder kwaliteitsvol**. Dat komt onder andere doordat de kleuters twee lestijden per week boeiende bewegingslessen krijgen. Het programma voor de kleuters is zeer goed opgebouwd en alle doelen komen aan bod. Hoe de leerkracht bewegingsopvoeding **alle kleuters op hun niveau spelend leert bewegen**, is werkelijk een voorbeeld van goede praktijk. Dat de school de renovatie van de kleuterspeelzaal gepland heeft, kan alleen maar de kwaliteit nog verbeteren. Ook de klastitularissen weten dat kleuters graag veel bewegen. Daar spelen ze op in met **bewegingstussendoortjes**, door hun **klas** aangepast in te richten en door plezierige momenten van **bewegingsexpressie** in te lassen. Bovendien plannen de leerkrachten voor de oudste kleuters speelse activiteiten voor het **ontwikkelen van de schrijfmotoriek**. Doordat de leerkrachten zich bijschoolden, doen ze dat volgens een eigentijdse methode. Daarnaast organiseert de school ook de **watergewinning** en op de goed ingerichte **speelplaats** met een ruim aanbod van bewegingsmaterialen kunnen kleuters hun motorische vaardigheden spontaan oefenen.

In de **lagere afdeling** staan tijdens de schooldoorlichting eveneens Nederlands en lichamelijke opvoeding in de focus. Daarnaast is ook onderzocht hoe de school 'leren leren' aanpakt. Wat **'leren leren'** betreft, zien we dat de school intens gewerkt heeft aan een leerlijn. De kwaliteit van dat werk is **voorbeeldig** en zal ongetwijfeld een invloed hebben op de leerhouding van de leerlingen. Zo leren ze onder meer om zelfstandig, geconcentreerd en planmatig te werken, zelfs de jongste kinderen.

Voor **Nederlands** kan de lagere afdeling **zeer goede resultaten** voorleggen. Maar de school blijft kritisch genoeg om in te zien dat de resultaten voor spreken en luisteren nog beter kunnen. Het team stuurt daarom, in afwachting van een nieuwe taalmethod, het **luister- en spreekonderwijs** bij. Het team is het gewoon om in samenwerking met de andere scholen van de scholengemeenschap **een verantwoorde keuze** te maken uit het rijke aanbod van eigentijdse methodes. De leerkrachten deden dit al eerder met succes en tot ieders tevredenheid voor de nieuwe wiskundemethode. Een aandachtspunt voor de school is de **ruime onderwijstijd** die gaat naar **spelling**. Het team zal moeten nagaan of dit niet nadelig is voor de kwaliteit van bijvoorbeeld het begrijpend lezen of het creatief schrijven. Dit zijn immers ook zeer belangrijke onderdelen van het taalonderwijs.

Voor **lichamelijke opvoeding** is er een **probleem**. Zeker niet wat de deskundigheid of de aanpak van de leermeesters betreft. Wel integendeel. Zij doen alles wat in hun mogelijkheden ligt om de kinderen op een kwaliteitsvolle manier te 'leren bewegen'. Het probleem is echter dat de leerlingen **te weinig uren lichamelijke opvoeding** krijgen en bovendien gaat er ook erg **veel onderwijstijd naar het zwemmen**. Maar omdat de leermeesters kunnen aantonen dat ze ondanks de beperkingen een **kwaliteitsvol programma voor lichamelijke opvoeding** kunnen aanbieden en omdat de school het probleem met de onderwijstijd op korte termijn zal oplossen, beschouwt de inspectie dit uiteindelijk **niet als een tekort**.

Doorheen het onderzoek was er ook aandacht voor twee interessante aspecten van **de schoolwerking**, namelijk: deskundigheidsbevordering van het personeel en leerbegeleiding van de kinderen .

Het doorlichtingsteam vroeg zich af of de school **leerkrachten voldoende kansen** geeft om zelf te leren, **om zich te bekwamen** (deskundigheidsbevordering). Het antwoord is **zeer positief**. Alles wijst erop dat dit schoolteam niet stilstaat. Elk teamlid krijgt immers de kans en wordt sterk aangemoedigd om nascholingen te volgen voor onderwerpen die hij/zij nuttig vindt voor zichzelf en voor zijn/haar klaspraktijk. Daarnaast denkt het team goed na over de onderwerpen waarin het nog beter kan worden. Samen beslissen de teamleden waaraan ze willen werken. Zo maken ze een lijstje van haalbare werkpunten per schooljaar. Aan deze werkpunten koppelt de school studiedagen, personeelsvergaderingen en werkmomenten. Een sterk voorbeeld hiervan is de leerlijn 'leren leren' die de teamleden samen hebben uitgewerkt. Ook de samenwerking in de scholengemeenschap heeft een positieve invloed op de deskundigheidsbevordering van de teamleden. Werkgroepen, die samengesteld zijn uit leerkrachten van de zes basisscholen, ontwikkelen visieteksten, klas- of schooldocumenten (zoals het bewegingsrapport) en delen interessante werkervaringen met elkaar.

Een andere onderzoeksvraag tijdens de schooldoorlichting was of de school **alle kinderen voldoende ondersteunt en begeleidt**, zelfs als het kind wat moeilijker leert of als het kind vooruitloopt (leerbegeleiding). We stellen vast dat de school op dat vlak al **een hele weg heeft afgelegd** door de inzet van de zorgcoördinator en de bereidheid van alle teamleden **om een doeltreffend zorgbeleid te voeren**. Op dat vlak zijn er beslist nog ontwikkelingen mogelijk in de school. Zo kan de zorg in de kleuterafdeling, naast alle inspanningen van de leerkrachten, nog beter worden ondersteund. Positieve punten zijn alleszins: de zorgzame nabijheid van alle teamleden, de invoering van het digitaal volgsysteem, het werken in niveaugroepen, de eigen leerlijn voor leerlingen met een specifiek leerprobleem en het aanbod voor kinderen die meer aankunnen.

Tot slot bevestigen we de mening van de teamleden: de Vrije Basisschool Sint-Lodewijkscollege in de Doornstraat **wordt op een deskundige wijze geleid**. De directeur kan zijn team enthousiast maken voor vernieuwingen. Hij doet dat in overleg, met respect voor de individuele leerkracht en met kennis van zaken. Leerkrachten nemen deel aan diverse werkgroepen. Op die manier worden ze betrokken bij de werkpunten van de school. De school gaat een **externe kritische reflectie** niet uit de weg. Onder meer door de deelname aan externe toetsen en het tevredenheidsonderzoek bij leerlingen en ouders kan de school het onderwijs bijsturen en de kwaliteit ervan verbeteren.

Het inspectieteam besluit de doorlichting dan ook graag met **een gunstig advies**.

2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingsbezoeken.

2.1 Leergebieden in de focus

Kleuteronderwijs

Nederlands

lichamelijke opvoeding

Lager onderwijs

Nederlands

lichamelijke opvoeding

leren leren

2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

Personeel

Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Onderwijs

Begeleiding

Leerbegeleiding

3. KENMERKEN VAN DE SCHOOL

- Aanwezigheid andere scholen in de onmiddellijke omgeving.
- Daling leerlingenpopulatie voorbij vijf jaar.
- Sterke verjonging van het lerarenkorps.
- Gedeeld gebruik van de schoolinfrastructuur.

4. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGSVORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde leergebieden volgende vaststellingen op:

4.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

Vaststelling

- De school **kan aantonen** dat de leerplandoelen Nederlands evenwichtig en geïntegreerd in belangstellingscentra worden nagestreefd.
- Voor dit leergebied hanteert het team 'Ontwikkelingsplan van de katholieke kleuterschool' als referentiekader om te voorzien in een **evenwichtig uitgebouwd onderwijsleeraanbod**. Dit aanbod is afgestemd op de belevingswereld en meestal op het **ontwikkelingsniveau** van de kleuters. Ook in de combinatieklassen plannen de leerkrachten expliciet activiteiten die beantwoorden aan het ontwikkelingsniveau van de leeftijdsgroep.
- Binnen elk **belangstellingscentrum** organiseren de leerkrachten doelgericht talige activiteiten geordend in de vier ervarings situaties. Hiervoor gebruiken ze meestal eigentijds bronnenmateriaal. Het team bepaalt eveneens de **streefwoordenschat** voor elk belangstellingscentrum. Toch is de themagebonden woordenschat nog niet altijd even doelgericht verfijnd in functie van het onderwerp.
- De inrichting van de verschillende **speelwerkplekken** getuigt van een gevarieerd aanbod waardoor kleuters boeiende ervaringskansen krijgen. Zo verrijken de leerkrachten onder meer de boekenhoek en de lees- en schrijfhoek thematisch. Enkele hoeken/klassen zijn echter aan talige verrijking toe.
- De leerkrachten leiden gezellige en interessante **gesprekken** in de onthaalhoek, hebben aandacht voor boeiende **prentbesprekingen** en mooie **verhalen**, organiseren klasoverschrijdend **poppenspel** en introduceren filosofische gesprekjes. De oudste kleuters reageren ook enthousiast op **taalsensibilisering** waarbij ze op speelse wijze Frans leren.
- Het team heeft intentionele aandacht voor het planmatig werken door middel van de beertjes van Meichenbaum. Zo leren kleuters **stappenplannen lezen** die hun werkhouding reguleert. Deze stappenplannen zijn prominent aanwezig in het klasbeeld. Ook voor het 'lezen' van **pictogrammen en kalenders** ontwikkelde het team een groeilijn.
- Tijdens de ontwikkelingsondersteunende activiteiten voor de oudste kleuters is er expliciete aandacht voor het verwerven van de **leesvoorwaarden**. Deze goedbedoelde gerichtheid leidt soms tot didactische vervroeging.
- De **verzorgde omgangstaal** van de leerkrachten met de kleuters is kenmerkend.
- Voor kleuters waarbij de taalontwikkeling trager verloopt of problematisch dreigt te worden, plannen de leerkrachten 'activiteiten op maat'. De organisatie van deze **ontwikkelingsondersteunende activiteiten** is nog niet optimaal.
- De **taalontwikkeling** van de kleuter is opgenomen in het kleutervolgsysteem. De leerkrachten observeren en screenen met een kleurencode verschillende aspecten van de taalontwikkeling. De resultaten van de genormeerde tests worden op klasniveau geëvalueerd en geïnterpreteerd.
- Nieuwe richtlijnen voor **externe hulpverleners** bevorderen de uitwisseling van informatie over de diagnose en de therapie met betrekking tot de taalproblemen van de kleuter.

- De school is alert voor de **kwaliteit** van haar aanbod binnen het leergebied Nederlands. Nascholingen, overleg met de pedagogische begeleiding, het voorbereidende werk van specifieke werkgroepen, de persoonlijke reflectie en het teamoverleg over de leerplannen spreken en luisteren hebben een effect op het optimaliseren van het onderwijsleeraanbod Nederlands. Daarbij heeft het team de intentie om het aanbod Nederlands efficiënter te bewaken.

4.2 Kleuteronderwijs: lichamelijke opvoeding

Voldoet

Vaststelling

- De school kan **in sterke mate aantonen** dat ze de leerplandoelen bewegingsopvoeding nastreeft.
- Voor elke kleutergroep garandeert de school **twee lestijden** bewegingsopvoeding. Uit de planningsdocumenten van de leerkracht bewegingsopvoeding blijkt dat **alle leerplandoelen** die gericht zijn op het ontwikkelen van de motorische basiscompetenties, de gezonde en veilige levensstijl, het zelfconcept en het sociaal functioneren de nodige aandacht krijgen. De leerkracht bewaakt het nastreven ervan op voorbeeldige wijze.
- De leerkracht bewegingsopvoeding voorziet in een **planmatig een gradueel uitgebouwd onderwijsleeraanbod** ‘leren bewegen’. Dit aanbod is afgestemd op het niveau van de lichaams- en bewegingsbeheersing van de kleuters en sluit waar mogelijk aan bij het belangstellingscentrum van de klas. De leerkracht vindt haar lesmateriaal in verschillende eigentijdse en specifieke bronnen.
- Tijdens **de activiteiten** speelt de leerkracht doelbewust in op de fantasie van de kleuters en stimuleert hen tot het vinden van creatieve bewegingsantwoorden of -oplossingen. Daarnaast is de begeleidingsstijl van de leerkracht stimulerend en aanmoedigend.
- De school neemt nog geen maatregelen om **leerplandoel D.2.4.18** “*de kleuter ontwikkelt een goede hygiënische gewoonte en kan zelfstandig gebruik maken van gymschoenen en aangepaste kledij*”, optimaal na te streven bij de oudste kleuters.
- Voor de oudste kleuters organiseert de school enkele maanden van het schooljaar tweewekelijks **watergewenning**. De klastitularissen staan, met de hulp van ouders, zelf in voor de begeleiding van deze activiteit.
- De klastitularissen plannen op regelmatige basis **bewegingstussendoortjes**. Ook voor de ontwikkeling van de **fijne motoriek** en de **schrijfmotoriek** in het bijzonder organiseren de leerkrachten ontwikkelingsondersteunende activiteiten. Naar aanleiding van de leerplanstudie ‘muzische opvoeding’ plannen de leerkrachten activiteiten die gekoppeld zijn aan de doelen uit het deelleerplan **bewegingsexpressie**. Om redenen van organisatorische aard staan de klastitularissen vijfwekelijks zelf in voor een bewegingsactiviteit die aansluit bij de jaarplanning van de leerkracht bewegingsopvoeding.
- De **infrastructuur is beperkend** voor het creëren van optimale bewegingslandschappen. Toch heeft de school concrete plannen om de oefen- en speelzaal voor de kleuters te renoveren. Groot en klein materiaal zijn wel in voldoende mate aanwezig. Bovendien kan de leerkracht bewegingsopvoeding tijdens bepaalde periodes in het schooljaar gebruik maken van de vernieuwde sportzaal van het secundair onderwijs.
- De **klasinrichting is afgestemd op de bewegingsnoden** van de kleuters. Zo zijn er materialen die de ontwikkeling van de grootmotorische vaardigheden bij de jongste kleuters beogen en aangepaste speelleersituaties voor de oudste kleuters die eerder gericht zijn op de ontwikkeling van kleimotorische vaardigheden.
- Naast het gestructureerd aanbod tijdens de bewegingsactiviteiten biedt de **speelplaatsinrichting** en een aanbod van bewegingsmaterialen voldoende exploratie-

en experimenteeransen. Het wekelijkse aerobicmoment voor alle kinderen toont aan dat de school belang hecht aan een **gezonde levensstijl**. Ook het 'slaapklasje' over de middag is een voorbeeld van goede praktijk omdat de school structureel de nodige 'rusttijd' voor peuters voorziet.

- De leerkracht bewegingsopvoeding volgt **de motorische ontwikkeling, het welbevinden en de betrokkenheid** van de kleuters tijdens de bewegingsactiviteiten nauwgezet op. De doorstroming van deze informatie naar de klastitularis is gewaarborgd. De klastitularis registreert na observaties relevante gegevens over de **fijnmotorische ontwikkeling** van de kleuter. Sommige vaststellingen leiden tot een gedifferentieerde aanpak waarbij de kleuter ofwel extra motorische uitdagingen ofwel extra oefenkansen en individuele ondersteuning krijgt.
- In het **kleutervolgsysteem** is er aandacht voor de motorische ontwikkeling van de kleuter. Het digitale volgsysteem is nog niet operationeel. Het is de intentie van de school om efficiënter relevante informatie over de ontwikkeling van kleuters te ontsluiten.
- De school bewaakt **de kwaliteit** van het aanbod binnen het leergebied lichamelijke opvoeding. Leerkrachten volgen individuele nascholingen die hen competenten maken. Daarnaast zorgen persoonlijke reflectie en collegiaal overleg voor bijstellingen in het aanbod.
- Vanuit het **gezondheidsbeleid** van de school gaan er sterke stimulansen uit om niet alleen tijdens de intentionele bewegingsactiviteiten maar ook in de klas en op schoolniveau initiatieven te ontwikkelen die bijdragen tot de motorische ontwikkeling van de kleuters.

4.3 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

Vaststelling

- De school kan **in voldoende mate aantonen** dat de leerplandoelen Nederlands worden nagestreefd en bereikt.
- De school gaat ervan uit dat door het gebruik van een methode aanvankelijk lezen, een spellingsmethode en een taalmethode de **leerplandoelen worden gerealiseerd**. Toch groeit het besef, na screening van de leerplandoelen luisteren en spreken, dat de keuze voor een nieuwe taalmethode zich opdringt. Ondertussen sturen de teamleden het onderwijsleeraanbod voor luisteren en spreken bij en vullen het aan op basis van de deelleerplannen luisteren en spreken.
- De school kan aantonen dat **het keuzeprocés voor een nieuwe onderwijsleermethode** op een gefaseerde en doordachte wijze verloopt. Leerplanstudie, screenen en uittesten van verschillende methodes door werkgroepen op het niveau van de schoolgemeenschap en op het niveau van de school, tonen aan dat de school een weloverwogen keuze zal maken.
- Voor het **aanvankelijk leesonderwijs** wordt in het eerste leerjaar een specifieke onderwijsleermethode Nederlands gebruikt. Het team neemt initiatieven voor een vlotte aansluiting met de leerstof van het tweede leerjaar. Zo worden bijvoorbeeld de "steunwoorden" uit het eerste leerjaar meegenomen in het spellingsonderwijs van het tweede leerjaar.
- Vanaf het tweede leerjaar geldt een **cursorische spellingsmethode**. Uit de analyse van de week- en jaarplanningen blijkt dat er in verhouding (te) veel onderwijstijd voorzien wordt voor dit technisch aspect van het Nederlands. De school bewaakt nog te weinig het evenwicht in de tijdsbesteding binnen de verschillende domeinen in het leergebied Nederlands.

- Er zijn voldoende middelen en voortreffelijke initiatieven om het **leesplezier** te bevorderen en **boekpromotie** een plaats te geven in het onderwijsleeraanbod. De klasbib wordt aangevuld met recente fictie en non-fictie. Leerkrachten nemen de tijd om voor te lezen, niveaulezen wordt ingeroosterd, in de tweede graad organiseren de leerkrachten tandemlezen, tijdens de boekenweek kiezen de oudste leerlingen een boek dat ze expressief voorlezen aan de jongste kinderen, ...
- Naast het cursorische aanbod binnen het leergebied Nederlands hebben de meeste teamleden aandacht voor **geïntegreerde taalactiviteiten** waardoor de samenhang van dit leergebied met andere leergebieden voor de leerlingen groter wordt. Binnen deze functionele contexten kunnen de leerlingen het geleerde toepassen. Dit geldt vooral voor het mondelinge taalgebruik, muzische taalvormen, de ontwikkeling van het leesbegrip en meestal ook voor creatief schrijven.
- De **verzorgde omgangstaal van alle teamleden** met de leerlingen is kenmerkend.
- De zorgzame nabijheid van de teamleden tijdens het leerproces van hun leerlingen is een schoolkenmerk. De **ondersteuning** door de zorgcoördinator, de zorgleerkrachten en de ambulante leerkracht in de tweede graad is in belangrijke mate vraaggestuurd. Afhankelijk van de leerinhouden, de noden van de klasgroep of de individuele leerling wordt in deelgroepen de leerstof hernomen en ingeoeft. Het klasdoorbrekend werken met niveaugroepen zoals in de derde graad verdient navolging. Anderzijds is er ook voldoende aandacht voor leerlingen die vooruitlopen waarvoor extra uitdagingen worden voorzien.
- De school verbreedt haar expertise in het nemen van compenserende en dispenserende maatregelen voor leerlingen met **leermoeilijkheden** binnen het leergebied Nederlands. Bijvoorbeeld: voor leerlingen met een ernstige spellingsproblematiek geldt een individuele leerlijn en in de derde graad werken de leerkrachten in niveaugroepen voor spelling.
- Nieuwe richtlijnen voor **externe hulpverleners** bevorderen de uitwisseling van informatie over de diagnose en de therapie met betrekking tot de taalproblemen van de leerling.
- De school **test** bij de start van het schooljaar alle **eersteklassers**. Deze resultaten werden geanalyseerd en vergeleken met de beschikbare testgegevens uit het kleuteronderwijs. Daaruit blijkt dat de resultaten uit het kleuteronderwijs een voorspellende waarde hebben. Het team heeft de efficiëntie van haar testpraktijk nog niet onderzocht.
- Door middel van methodegebonden toetsen en genormeerde tests voor technisch lezen en spelling wordt **de voortgang van de leerlingen** binnen dit leergebied geëvalueerd. In het leerlingvolgsysteem beperkt de beeldvorming zich tot de evolutie van de leerling voor technisch lezen en spelling. De luister- en spreekvaardigheden, de ontwikkeling van het leesbegrip of het creatief schrijven zijn niet opgenomen in het volgsysteem. Het digitale volgsysteem is nog niet operationeel. Het is de intentie van de school om efficiënter relevante informatie over de voortgang van de leerling te ontsluiten.
- Het resultaat van de leerling voor het leergebied Nederlands is een aspect van deliberatie bij het uitreiken van het **getuigschrift basisonderwijs**.
- De resultaten van de **externe (eind)toetsen Nederlands** worden geanalyseerd. Deze analyse leidde recent tot een doelgericht aanbod voor spreken en luisteren.
- Naar aanleiding van de **nieuwe eindtermen** voorziet de school, in samenwerking met de begeleidingsdienst, in een nascholingstraject. Het buurlandenproject waaraan de vijfdeklassers deelnemen en de taalinitiatie Frans in de eerste en tweede graad bevorderen de interculturele gerichtheid. Hieruit blijkt dat de school al initiatieven ontwikkelt om deze specifieke nieuwe eindterm te concretiseren.

4.4 Lager onderwijs: lichamelijke opvoeding

Voldoet niet

Vaststelling

- De school volgt de richtlijnen van het leerplan met betrekking tot de onderwijstijd niet. Het leerplan 'Bewegingsopvoeding in de basisschool' VVKBaO 1998 schrijft voor: *"Iedere leerlingengroep krijgt wekelijks een specifiek aanbod lichamelijke opvoeding of bewegingsopvoeding dat overeenkomt met twee lestijden van vijftig minuten."* De school organiseert **geen twee lestijden lichamelijke opvoeding per leerlingengroep**. Daarnaast blijkt uit de jaarplanning lichamelijke opvoeding een **onevenwicht** ten aanzien van de tien activiteitsdomeinen lichamelijke opvoeding. Zwemmen neemt in verhouding tot de overige negen activiteitsdomeinen 1/3 van de onderwijstijd lichamelijke opvoeding in.
- De leermeesters lichamelijke opvoeding kunnen, ondanks bovenvermelde vaststelling, **planningsdocumenten** voorleggen die getuigen van grote vakkennis. Bovendien blijkt dat ze, binnen de tijd die hen is toegemeten, er alles aan doen om de leerplandoelen binnen de activiteitsdomeinen zo goed als mogelijk te realiseren.
- Aan de **materiële vereisten** is voldaan. In de beschikbare **infrastructuur**, onder andere in de functioneel gerenoveerde sportzaal, kunnen de leerlingen hun motorische competenties ontwikkelen en zijn alle faciliteiten aanwezig waardoor de leerlingen experimenterend hun grenzen kunnen verleggen. De school deelt deze sportzaal met het secundair onderwijs waardoor een groep zesdeklassers in een gymzaal buiten de school les krijgt.
- De leermeesters lichamelijke opvoeding hanteren een **onderwijsstrategie** die aansluit bij de ontwikkelingsfase van de leerlingen. Het zwemmen gebeurt in niveaugroepen, waarbij de leermeesters voor elke groep het beheersingsniveau hebben vastgelegd. Daarnaast is hun **stimulerende begeleidingsstijl** erop gericht de bewegingsvreugde te bewaren en een positieve bewegingsgezindheid aan te leren.
- De leermeesters volgen de voortgang van de **motorische ontwikkeling** nauwgezet in klasscreenings. Ze registreren ook observatiegegevens van dynamisch-affectieve aard zoals verantwoordelijkheid, sociale integratie en positieve bewegingsgezindheid. Impliciet is er ook aandacht voor leerlingen met **fysieke beperkingen**. Toch liggen hier nog groeikansen om die leerlingen actiever en volgens hun mogelijkheden te betrekken bij lichamelijke opvoeding of om voor hen speelse vervangingsactiviteiten te voorzien.
- Met betrekking tot het ontwikkelen van de juiste **schrijfhouding** is er een probleem in het eerste leerjaar. Het **klasmeubilair is niet aangepast** aan de lichaamsgrootte van de eersteklassers. Het 'Leerplan Schrift' vermeldt: *"Platte voetensteun is noodzakelijk om de goede schrijfhouding te ontwikkelen en te bewaren."*
- Het resultaat van de leerling voor het leergebied lichamelijke opvoeding is een aspect van deliberatie bij het uitreiken van het **getuigschrift basisonderwijs**.
- De leermeesters lichamelijke opvoeding vergaderen regelmatig in een **werkgroep lichamelijke opvoeding** op niveau van de scholengemeenschap. Dit overleg laat hen toe om te reflecteren over hun planning, aanpak en evaluatiemethode. Het bewegingsrapport is het resultaat van deze schooloverstijgende samenwerking.
- Vanuit het **gezondheidsbeleid** van de school gaan er sterke stimulansen uit om niet alleen tijdens de intentionele bewegingsactiviteiten maar ook in de klas en op schoolniveau initiatieven te ontwikkelen die bijdragen tot de gezonde en fitte levensstijl. Exemplarisch hiervoor zijn: de speelplaatsinrichting, het spelaanbod tijdens de pauzes, de aerobic op maandagochtend, de sportdagen, de plattelandsklas, ...

4.5 Lager onderwijs: leren leren

Voldoet

Vaststelling

- De school kan aantonen dat ze de leergebiedoverschrijdende eindtermen 'leren leren' door **een schooleigen leerlijn** op een planmatige en geïntegreerde wijze nastreeft. Deze leerlijn, vastgelegd in het schoolwerkplan, wordt dit schooljaar verder geïmplementeerd.
- Het team van **de kleuterafdeling** legt op deskundige wijze de basis voor de leergebiedoverschrijdende eindtermen 'leren leren' in de lagere afdeling. De zelfredzaamheid en een efficiënte luister- en werkhouding worden ondermeer nagestreefd door middel van stappenplannen. Kleuters worden systematisch gestimuleerd om keuzes te maken en/of zelfstandig een taak af te werken. Daarbij houden de leerkrachten rekening houdt met de spanningsboog en concentratiemogelijkheden van de kleuter.
- Op een geïntegreerde wijze streeft het team van de lagere afdeling de leergebiedoverschrijdende eindtermen na. De plaats van '**leren leren**' in de **verschillende leergebieden** wordt geëxpliciteerd in de leerlijn. Bijzonder positief is dat de teamleden zowel in hun planningsdocumenten als in hun klaspraktijk in alle leergebieden kansen voorzien voor het 'leren leren'.
- De meeste teamleden hanteren expliciet **een methodiek** om kinderen strategisch te leren werken en hun denkproces te reguleren.
- Werkvormen zoals hoekenwerk beogen en stimuleren het **zelfstandig werken**. Met de agenda leren leerlingen hun taken en studiewerk **plannen**. De oudste leerlingen leren krijgen **studietips eigen aan het leergebied**. Sommige leerlingen leren ook studeren door middel van mindmaps.
- De meeste teamleden zijn alert voor **problemen van affectieve aard** die een rem zijn op het leerproces zoals faalangst of een laag zelfbeeld. De feedback die de leerkrachten tijdens het leerproces geven, stimuleren in belangrijke mate nauwkeurigheid of efficiëntie.
- Er zijn afspraken om de leergebiedoverschrijdende eindtermen 'leren leren' op graduele wijze te **evalueren**. De mate waarin de leerling de eindtermen bereiken, staat op het rapport. 'Leren leren' is nog niet opgenomen in het leerlingvolgsysteem van de lagere afdeling.
- De wijze waarop de school een schooleigen leerlijn 'leren leren' ontwikkelde, getuigt **een doeltreffende en systematische aanpak van schoolwerkplanning**. Zo namen verschillende teamleden deel aan de schooloverstijgende werkgroep 'leren leren'. Overleg tijdens pedagogische studiedagen en ondersteuning door de pedagogische begeleidingsdienst en de CLB-medewerker droegen eveneens bij tot een gezamenlijk gedragen visie en de concretisering ervan in een leerlijn voor de hele school.
- Verschillende teamleden zijn ingeschreven voor een **nascholing** die focust op een leerkrachtenstijl die het leerproces van de leerlingen gunstig beïnvloedt.

5. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert volgende vaststellingen op:

5.1 Personeelsbeheer

5.2 Professionalisering

5.2.1 Aanvangsbegeleiding

5.2.2 Deskundigheidsbevordering

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- doeltreffendheid
- ontwikkeling.

Vaststellingen

- De school voert een **doelgericht nascholingsbeleid**. Hierbij is er zowel aandacht voor de professionalisering van het schoolteam als de professionalisering van individuele teamleden. Zo wil de school tegemoet komen aan eerder algemene noden alsook aan specifieke noden.
- In gezamenlijk overleg bepaalt het team jaarlijks de **prioriteiten**. Deze schoolprioriteiten zijn richtinggevend voor de concretisering van het nascholingsplan. Bovendien formuleert de school ook prioriteiten op lange termijn waaraan ze proactief nascholingen koppelt.
- Bij de aanpak en de uitwerking van schoolprioriteiten gaat de school systematisch te werk. Veelal vormen de ontwikkelingsdoelen, de eindtermen en/of de leerplannen het referentiekader en is er eerst een fase van terreinverkenning en **visie-ontwikkeling**. Daarna volgt een periode van terugkoppeling naar het hele team en implementatie in de klaspraktijk. Tot slot is er een fase van evaluatie en het vastleggen van visie en afspraken in het **schoolwerkplan**. Die systematiek staat garant voor de individuele deskundigheidsbevordering en voor een consistente schoolontwikkeling.
- Vooral tijdens personeelsvergaderingen per niveau en pedagogische studiedagen is er aandacht voor **onderwerpen van pedagogisch-didactische aard**. Daarnaast worden leerkrachten betrokken bij **werkgroepen** op schoolniveau en op het niveau van de scholengemeenschap. Op die manier creëert de school eveneens kansen om systematisch te werken aan de professionaliteit van het team.
- Teamleden met een **specifieke functie** kunnen nascholingen volgen afgestemd op hun opdracht.
- De school selecteert zorgvuldig haar **partners of deskundigen** die betrokken worden in haar nascholingsbeleid.
- De teamleden ervaren de veelvuldige formele en informele overlegmomenten als bevorderlijk voor de eigen professionaliteit. In een **veilige en constructief kritische sfeer** kunnen leerkrachten leren van en met elkaar.
- De schoolleiding houdt zorgvuldig het overzicht van de gevolgde nascholingen bij en volgt de **effecten** ervan op.

Inbreuken tegen de regelgeving

- nihil

5.3 Materieel beleid

5.4 Welzijn

5.5 Curriculum

5.6 Begeleiding

5.6.1 *Afstemming tussen school en CLB of andere partners*

5.6.2 *Leerbegeleiding*

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- ondersteuning
- ontwikkeling.

Vaststellingen

- Het team is nauw betrokken bij het ontwikkelen van de zorgvisie door de werkgroep zorg op het niveau van de scholengemeenschap. Het is de intentie van de school om deze visie op zorg te introduceren bij alle teamleden en ze te concretiseren op schoolniveau.
- Ook in de eigen school is een **denkgroep zorg** actief. Deze groep coördineert de implementatie van **het digitaal leerlingvolgsysteem**. Daarnaast wil de werkgroep dit schooljaar de **toets- en testpraktijk** van de school analyseren en stroomlijnen. De acties van de werkgroep beantwoorden aan de nood om het huidige leerlingvolgsysteem van de lagere afdeling beter te ontsluiten, het te stofferen met relevante testgegevens en de voortgang van de leerling breed te schetsen. In de kleuterafdeling geeft het huidig **kleutervolgsysteem** wel een breed beeld van de ontwikkeling en biedt het voldoende informatie over de beginsituatie van de kleuter.
- De zorgcoördinator plant de kindbesprekingen en MDO's. Leerkrachten ervaren dit forum als ondersteunend voor de vragen die ze hebben bij de begeleiding en aanpak van kinderen met problemen van uiteenlopende aard.
- Via de weg van de geleidelijkheid introduceert de zorgcoördinator **vernieuwingen** die een effect hebben **op school- en klasniveau**. De realisatie van de leerlijn leren leren, de ontwikkeling van de leerlijn spelling, de binnenklasdifferentiatie voor leerlingen die vooruitlopen, het nemen van compenserende en dispenserende maatregelen, de individuele leerlijnen, ... zijn maar enkele voorbeelden van duurzame projecten en acties.
- De meeste teamleden beogen doelgericht **klasinterne differentiatie**. Het correct inschatten van de beginsituatie, observaties of foutenanalyses van klaseigen - of methodegebonden toetsen leiden tot verlengde instructie, herhaling of remediëring. In de **lagere afdeling** kunnen de klastitularissen hierbij vraaggestuurd ondersteuning krijgen van de zorgcoördinator en de zorgleerkrachten. Differentiatiemateriaal uit de onderwijsleerpakketten, het vormen van (klasoverschrijdende) niveaugroepen of hoekenwerk worden daartoe aangewend. Het **zwemmen** verloopt eveneens in niveaugroepen. In de **kleuterafdeling** is de huidige organisatie voor het geven van zorgbreed onderwijs nog niet optimaal.

- In de **tweede graad**, waarvoor de school twee grote klasgroepen organiseert, staat een ambulante leerkracht ter beschikking van de klastitularissen. De school plant nascholing en het leren van ervaringsdeskundigen in andere scholen om deze organisatievorm te optimaliseren. De huidige aanpak is vooral gericht op een meer nabije opvolging van individuele leerlingen voor wiskunde en Nederlands, minder op niveaudifferentiatie.
- De samenwerking met **CLB-medewerker** ervaart de school als bijzonder ondersteunend. De school heeft enkele **GON-leerlingen**. De informatiedoorstroming met betrekking tot de begeleiding vanuit het buitengewoon onderwijs is gegarandeerd. Nieuwe richtlijnen voor **externe hulpverleners** bevorderen de uitwisseling van informatie over de diagnose en de therapie met betrekking tot de leerproblemen van de kinderen.

Inbreuken tegen de regelgeving

- nihil

5.7 Evaluatie

6. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op:

Vaststellingen

- De schoolleiding stimuleert in belangrijke mate een **participatief beleid** waardoor de teamleden zich betrokken weten bij de **schoolwerkplanning**. De teamleden participeren aan **werkgroepen** op schoolniveau en op niveau van de scholengemeenschap. Dit beleid resulteert bij alle teamleden in enthousiaste **bereidheid** om samen school te maken en in een grote **tevredenheid** over de bereikte resultaten ervan.
- In gezamenlijk overleg bepalen directie en teamleden jaarlijks de **schoolprioriteiten**. Deze sluiten aan of zijn een vervolg op de prioriteiten die op het niveau van de scholengemeenschap gelden. De prioriteiten zijn erop gericht de schoolvisie in de praktijk te concretiseren en sluiten nauw aan bij de noden van zowel teamleden, als kinderen of andere schoolbetrokkenen. Gemaakte afspraken, vastgelegd in het digitaal **schoolwerkplan** worden opgevolgd.
- Ondermeer door het voeren van een **gezondheidsbeleid** toont de school aan dat ze inspeelt op evoluties in de samenleving.
- Tijdens verschillende formele overlegmomenten, zoals de personeelsvergaderingen per niveau, het zorg- of teamoverleg en de pedagogische studiedagen **valueert** het team op systematische wijze aspecten van de schoolwerking om zodoende een beeld te krijgen van de kwaliteit van haar onderwijs. Daarbij zijn ook de tevredenheidsenquête bij ouders en leerlingen een bron voor kritische reflectie en bijsturing.
- De inspectie delibereerde **het tekort voor het leergebied lichamelijke opvoeding** omdat de school de kwaliteit van elk leergebied opvolgt en bijstuurt. De school geeft zelf aan dat ze op korte termijn de twee lestijden lichamelijke opvoeding voor elke groep van de lagere afdeling zal organiseren zodat de leerplandoelen maximaal kunnen worden gerealiseerd.

7. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

7.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De kwaliteitsvolle leerplanrealisatie lichamelijke opvoeding in de kleuterafdeling.
- De leerlijn leren leren voor de volledige basisschool en de uitvoering ervan.
- De voorbereiding en de uitvoering van het cursorisch aanbod lichamelijke opvoeding in de lagere afdeling.
- Het geïntegreerde onderwijsleeraanbod Nederlands in de kleuterafdeling.
- De taalsensibilisering en taalinitiatie Frans.
- Het bijsturen en aanvullen van de methode Nederlands op basis van de deelleerplannen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De koppeling van nascholing en vorming aan de prioriteiten.
- De stimulerende effecten van de werkgroepen.
- De (vraaggestuurde) zorginitiatieven op school-, leerkrachten- en kindniveau.
- De introductie van het digitaal kindvolgsysteem.
- De genuanceerde en vrij volledige beeldvorming op klasniveau door de klastitularissen.
- De klasoverschrijdende niveaugroepen.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het sterk participatief en doelgericht beleid.
- De systematiek bij het uitwerken van prioriteiten.
- Het opvolgen en vastleggen van gemaakte afspraken.

7.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De verfijning van de streefwoordschat in de belangstellingscentra.
- Didactische vervroeging bij de oudste kleuters vermijden.
- De materiële randvoorwaarden optimaliseren om de correcte schrijfhouding te garanderen.
- Een evenwichtige tijdsbesteding garanderen voor de verschillende leerdomeinen van het leergebied Nederlands in de lagere afdeling.
- In de lagere afdeling het aantal lestijden lichamelijke opvoeding per leerlingengroep inrichten zoals voorgeschreven in het leerplan zodat de leerplandoelen maximaal worden gerealiseerd.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De systematiek in preventie en remediëring in de kleuterafdeling.

Wat betreft het algemeen beleid

- Nihil.

7.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- nihil

Wat betreft de regelgeving met eventuele gevolgen voor de financiering/subsidiëring

- De wettelijk voorziene onderwijstijd van 28 lestijden voor de kleuters is niet gegarandeerd ondanks het feit dat de school een 29ste lestijd organiseert die wordt beschouwd als bufferperiode.

8. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

GUNSTIG

voor de volledige instelling.

9. REGELING VOOR HET VERVOLG

Nihil

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Marianne Hollants

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname
Het bestuur of zijn gemandateerde

Naam: